

Гарбадин А.С.¹

**Жіль Дельоз про феномен чужинця
як форму означення можливого світу у межах політичного дискурсу**

¹ Гарбадин Андрій Стефанович,

кандидат політичних наук, асистент кафедри теорії та історії політичної науки
Львівський національний університету імені Івана Франка, м. Львів, Україна

Received September 2, 2013; Accepted October 28, 2013

Анотація. У дослідженні звернуто увагу на проблему концептуального означення чужинця, простору його політологічної інтерпретації, у Жіля Дельоза. Виявлено, що саме чужинець виступає точкою розрізнення серій означуваного і позначуваного, які відтворюються сингулярністю. Доведено, що чужинець для Ж. Дельоза – це структура можливого. Можливе тут не є абстракцією, що позначає недосяжне – можливий світ цілком реальний, однак він не існує (актуально) поза тим, що його виражає. Тобто вага чужинця актуалізується моментом виразу тієї проблематики, що не може бути зведена до категоричної позиції – за таких умов доцільно говорити про те, що плюралізм, як одна із умов утворення смислу у політичному дискурсі, можливий лиш за існування чужинця. Та й загалом можливість існування чужинця уможливорює появу смислу у межах політичних відносин, який не зводиться до єдиної позиції та єдиноможливої точки зору. Ж. Дельоз, визначає важливість феномену чужинця як можливості існування практик деперсоналізації, структура яких і творить людину. У політичному вимірі буття така деталізація здатна найбільш повно відтворити людину у політичних відносинах, не зазіхаючи на автентичність її переконань. За таких умов концептуалізації феномену чужинця передують означення вияву модусів існування, зокрема політичної форми його зрізу, у межах якої виникає чужинець.

Ключові слова: чужинець, політологічний дискурс, політичний дискурс, політична ідентичність, розрізнення, відмінність, концепт, постмодернізм.

Проблему концептуального означення чужинця, простору його політологічної інтерпретації не оминув і Жіль Дельоз. Цікаві та оригінальні концептуальні напрацювання цього дослідника розвинули як методологічний інструментарій постмодерної наукової парадигми загалом, так і тлумачення політичного дискурсу.

Якраз специфіка його наукових інтересів тяжіє до такого осмислення через призму концепту. Учений зазначає, що «індивід здобуває своє справжнє ім'я в результаті найсуворішої вправи у деперсоналізації, розкриваючись у множинностях, що наскрізь його перетинають, в силах, котрі через нього проходять» [3, с. 18]. На протигагу широко поширеному у межах традиційної наукової парадигми постулюванню завершеності особистості і, як результат, осмисленню чужинця як суб'єкта чи об'єкта, тут прийнято розуміти важливість чужинця як ймовірності існування практик деперсоналізації, структура яких і творить людину. Парадоксально ця ситуація виявляється у політичній сфері буття, адже всупереч усьому саме така деталізація здатна найбільш повно відтворити людину у політичних відносинах, не зазіхаючи на автентичність її переконань. Саме наявність такого чужинства обумовлює простір для самовизначення та самоактуалізації людини у політичному вимірі – адже це буде чітким та прозорим свідченням про можливість здійснення таких самовизначення та самоактуалізації.

Тут важливо уточнити, що для Жіля Дельоза політика є своєрідною формою реакціонізму, яка зачасту актуалізується саме на фоні прагнень до змін – «за спотвореним смислом завжди стоїть політика» [3, с. 39]. Процес поглинання та деформації смислу був завжди присутній і є обов'язковою властивістю політики, виявляючись як через систему інститут-ційних вказівок, так і через регулятивну діяльність інститутів. Сфера політичного втримує в собі на видозмінює суб'єктний вияв у всіх сферах потенційної активності

та самоствердження – від культурних до економічних форм відносин.

Як за таких умов можна досліджувати специфіку індивідуальності і на основі цього вичленювати її політичну обмеженість? Передусім, слід триматись лінії концептуальності дослідження, по-друге, важливо, аби такий аналіз відбувався на доособистісному рівні – «концепт повинен говорити про подію, а не про сутність» [3, с. 41]. І що найважливіше – «те, що нас цікавить, – це модуси індивідуалізації, котрі вже не є модусами речі, особистості чи суб'єкта» [3, с. 41]. Остання позиція надважлива з огляду на методологічну спрямованість дослідження, адже нас цікавить передусім модус індивідуалізації у просторі політичного, який утворює чужинця, а не пошук характеристик, скалькованих із персоналій. Форма репрезентативних моделей від імені великих суб'єктів чи «об'єктивності» певного рангу уже давно не актуальна.

Набагато проблемнішим, а, відповідно, і більш актуальним, є концептуальна характеристика мислення. Останнє ж має безліч характеристик – і як розуміння, і як можливість висловлювання, і як вміння означити силові відносини, – загалом тут мислення потрактовано як стратегію, спрямування якої розвиває механізми індивідуалізації, а також смислові структури, що йому передують. Модус такої індивідуалізації, спосіб виробництва особистості, відповідно, потрібно чітко відмежовувати від конкретного прояву суб'єкта, адже такі «приватні випадки» зачасту обтяжені різноманітними варіаціями ідентичності, що спотворює їх концептуальну вагу.

Таким чином, при окресленні чужинця у межах дослідницьких концепцій Жіля Дельоза передовсім прикметним є те, що його концептуалізації передують означення вияву модусів нашого існування, зокрема політичної форми його зрізу, у межах якої виникає чужинець. У цьому контексті Жіль Дельоз відзначає важливий момент – «проблема вже не в тому, щоб дати людям можливість виразити себе, а в тому, щоб керу-

вати їх вакуолями самотності і мовчання, починаючи з тих, кому доводиться врешті бодай щось сказати. Репресивні сили не перешкоджають самовираженню людей, вони, навпаки, пробуджують їх до цього» [3, с. 169]. Саме тому важливо досліджувати чужинця у окресленому вище варіанті – тобто зосередити увагу не на безпосередньо суб'єктному вимірі, а означити те, що йому передує, на тому, що зумовлює можливість вияву суб'єкту у межах політичного дискурсу.

Важливою передумовою дослідження чужинця є процесуальність – не пошук результату, а становлення індивідуалізації, оскільки «немає універсального, є тільки сингулярне, концепт не є універсальним, але становить ансамбль сингулярностей, кожна із яких існує по сусідству із іншою» [3, с. 191]. За таких умов концепт чужинця виявлятиме себе не як об'єкт (зміни модальності існування індивідуальності у політичній сфері та через її механізми) чи суб'єкт (діалог шляхом вичленування особистісних означень та пошуку бінарних рис, які виходять за межі соціально обґрунтованої політичної практики), а як вираз можливого світу – можливого не у сенсі опису неможливого, а як деталізація можливих форм вияву індивідуальності.

Тут ми проведемо термінологічне розмежування – інший для нас у цьому ракурсі буде позначувати суб'єктно-об'єкту спрямованість, тоді як чужинець – характеристику можливого світу. Це важливе розрізнення, суть якого полягає в ширшому розумінні самого чужинця. Це також підкреслює важливість даного феномену з огляду на специфіку політичного дискурсу та логіки дослідження, детальне пояснення якого наводиться нижче.

Найперше слід відзначити, що згідно з позицією Жіля Дельоза, не випадає говорити про завершеність індивідуальності поза межами відношень із чужинцем, оскільки наявність одиничного модусу існування має гарантуватись постійністю, незмінністю знання, як форми об'єктивації такого існування. В політичній сфері буття така форма гарантій практично неможлива, зважаючи на неможливість вичленування такого знання, яке б на рівні дискурсивних практик могло мати загальний характер. Така загальність можлива лиш у тоталітарно-силових відносинах, які, проте, накреслюють чужинця лише як маргіналізованого суб'єкта. Загалом Жіль Дельоз відзначає, що «особиста невизначеність є не сумнівом, зовнішнім щодо того, що відбувається, а об'єктивною структурою самої події, оскільки останнє завжди рухається в двох смислах-напрямах одразу і розриває на частини суб'єкта, що прямує за ним. Парадокс перш за все – це те, що руйнує здоровий смисл [bon sens] як єдиноможливий [sens unique], а потім і загальнозначимий смисл [sens commun] як приписування фіксованої тотожності» [1, с. 18].

Існування чужинця, його співвідношення із модусами індивідуальності не виникає нізвідки. Такій формі відносин передує структура. Останній властиві кілька характеристик. По-перше, вона утворена щонайменше двома різнорідними серіями, одна з яких є «означуваною», а інша – «позначуваною». По-друге, кожна із серій утворюється тільки шляхом відносин між ними, яким відповідають особливі події, «а саме

сингулярності, котрі можна виділити всередині структури» [1, с. 78].

Безпосередньо термін «сингулярність» Жіль Дельоз використовував у своїх творах через бажання уникнути логіки гегелівської діалектики, широко використовуваної в гуманітарній науці методологічної платформи, оскільки вона «служить для того, щоб назвати подію, незвідну річ, що передує класифікації за категоріями або репрезентації, не вписуючись відразу у герменевтичне коло конкретних випадків і загальних категорій» [4, с. 387]. Це форма індивідуалізації, але не на суб'єктно-об'єктному рівні, а на рівні станів чи смислових порогів, тобто на перетині описового предикату, як-от, «політична ідеологія» та «комунізм».

Парадоксальність сингулярності полягає «у завжди змінній грі його повторюваності, внутрішній і стверджувальній відмінності сингулярності від себе самої, більше ніж редуктивній загальності закону, який обмежує відмінність зовнішньою та негативною відмінністю одного об'єкта від іншого» [4, с. 387]. За таких умов структура – це поле, утворене із щонайменше двох диференціальних сингулярних точок, які можуть поєднуватись і творити значення, якщо їх перетинає парадоксальний елемент, який не є із ними споріднений, а кардинально від них відрізняється. Така відмінність знаходить сенс не через співвідношення, через якусь подібність, а лише відмінністю і живиться, а цей процес Ж. Дельоз іменує «інтенсивністю», а поля цієї серійності – «проблемами». Через таке означення сингулярність стає простором потенційної детермінації, що актуалізується у певній часовій послідовності. Ще одна важлива деталь – співвідношення структури та події. Перша містить сукупність ідеальних подій як власну внутрішню історію – до прикладу, в контексті нашого дослідження структура передбачає чужинця як концептуального «персонажа», специфіку якого визначають серії сингулярності. Саме чужинець за таких умов виступає точкою розрізнення серій означуваного і позначуваного, коротше кажучи, «даний елемент здійснює розподілення сингулярних точок, визначає як позначувану ту серію, де він виявляється як надлишок, а як означувану, відповідно, ту, де він виявляється як недостача; і головне, забезпечує при цьому наділення смислом як позначувану, так і означувану серії» [1, с. 79].

Однак не варто сингулярність змішувати із особистістю того, хто виявляє себе у дискурсі, оскільки сингулярність не маніфестує, не сигніфікує, не позначає – «вона суттєвим чином до-індивідуальна, неособова, аконцептуальна. Вона абсолютно байдужа до індивідуального і колективного, особистого і безособового, доданого і загального – і до їх протилежностей» [1, с. 80]. Сингулярність немов суттєвим чином характеризує зумовленість конкретних ситуативних положень, їх детермінованість та випадковість – співвідношення цих властивостей, після вияву яких, завдяки якому і отримує можливість для самовияву суб'єкт дискурсивних відносин, політико-соціальних зокрема.

Жіль Дельоз також виокремлює п'ять положень щодо характеристики сингулярностей.

Перше положення: сингулярності-події відповідають неоднорідним серіям, що організовані в систему,

яка «ні стабільна, ані не стабільна, а, радше, «метастабільна» [1, с. 144-145].

Друге положення: сингулярностям властива здатність до самовідновлення, рухливості і зміщення мірою того, як парадоксальний елемент примушує серії, що її утворюють, резонувати, згортаючи їх у випадкову точку.

Третє положення: сингулярності рухаються по поверхні. Це принципова позиція для Ж. Дельоза, оскільки, на його думку, «найглибинніше – це шкіра» [1, с. 145]. Саме зовнішній рух смислопотоків має вагу, а не пошук внутрішніх мотивів.

Четверте положення: «поверхня – це місцезнаходження смислу: знаки залишаються беззмисловими доти, доки вони не входять у поверхневу організацію, що забезпечує резонанс двох серій» [1, с. 146].

П'яте положення: сингулярності, за таких умов, розподіляються у проблемному полі у вигляді топологічних подій.

Загалом перед нами постає завершене бачення сингулярності. За таких умов індивідуальність та чужинець отримують можливість для самовияву через цикл сходження сингулярностей – «якщо правильно, що світ, що виражається, існує тільки в індивідуальностях і тільки як предикат, то в сингулярностях, що керують утворенням індивідуальностей, він втримується цілковито по-іншому – як подія» [1, с. 155].

На такій методологічній основі можна розглянути специфіку розуміння чужинця та його політичну експлікацію у Жіля Дельоза.

Проблема більшості підходів у політичній думці стосовно чужинця полягає, як уже зазначено, у тому, що його концептуальну вагу зводять то до суб'єкта, то до об'єкта пізнання, не розглядаючи як структуру процесуального опосередкування пізнання в епістемологічному плані, адже чужинець «не є ні об'єкт у полі мого сприйняття, ні суб'єкт, що мене сприймає, – це, перш за все, структура поля сприйняття, без якої поле загалом не функціонувало би так, як воно це робить» [2]. Важливим моментом у політичному зрізі аналізу є те, що ця структура є умовою організації відносин і актуалізує ту тематику, яку порушуватиме політичний дискурс. Тобто чужинець за таких умов не є надлишком, маргіналізованим недоліком, що виходить за межі функціонування логіки дискурсу – тематична структура політичного зумовлена наявністю чужинця.

Безпосередньо Ж. Дельоз не вживає поняття чужинця – у межах його наукового доробку ним доцільно позначати поняття апріорного Іншого, якого він розуміє так: «апріорний Інший як абсолютна структура обґрунтовує відносність інших, що формують структуру в кожному полі, як термін. Але яка ця структура? Це структура можливого» [2]. Можливе тут не є абстракцією, що позначає недосяжне – можливий світ цілком реальний, однак «він не існує (актуально) поза тим, що його виражає» [2]. Тобто важливість чужинця актуалізується в аспекті виразу тієї проблематики, що не може бути зведена до категоричної позиції – за таких умов доцільно говорити про те, що плюралізм, як одна із умов утворення смислу у політичному дискурсі, можливий лиш за можливості існування чужинця. Та й загалом можливість існування чужинця допускає

появу смислу у межах політичних відносин, який не зводиться до єдиної позиції та єдиноможливої точки зору. Чужинець неначе подає згорнуту модель можливого, досяжність чи недосяжність якого не є ключовою проблемою – тут набагато важливішим є момент процесуальності, а не кінцева мета. Коротше кажучи, чужинець «як структура, це вираз можливого світу, це те, що подане, досягнуто як те, що ще не існує поза тим, хто його виражає» [2]. Останню частину посилення треба детальніше пояснити. Чужинець не є автономною структурою в просторі існування інших структур, дотичність яких доповнює природу їхнього існування (як-от структура чужинця і структура безпосередньої політичної суб'єктності). Чужинець – «структура, що зумовлює цілісність і функціонування цього цілого, роблячи при цьому можливою побудову і застосування попередніх категорій» [2]. Таким чином, можливість адекватного сприйняття у сфері політичного дискурсу робить не суб'єкт сприйняття, а чужинець як структура.

Розуміння чужинця як характеристика можливого світу зумовлює деякі висновки. По-перше, це тимчасове розмежування суб'єктивної свідомості і її об'єкта. По-друге, за умови відсутності чужинця «свідомість і його об'єкт становлять уже єдине ціле. Більше немає можливості помилки» [44]. Відсутність чужинця дозволяє суб'єктивному сприйняттю абсолютизуватись із об'єктом. У межах політичного дискурсу це можна зрозуміти як те, що відсутність чужинця сприятиме створенню уніфікованої точки зору, позиції, положення, що безапеляційно домінує над іншими і не передбачає альтернатив. Натомість вплив чужинця полягає «в організації навколо кожного сприйнятого мною предмету або кожної осмисленої ідеї чи деякого маргінального світу, муфти, фону, на який можуть перейти інші об'єкти, інші ідеї, підкоряючись перехідним законам, що регулюють перехід від одного до іншого» [2]. Знання чи почуття маргінального існування можливе лише з допомогою чужинця. Неповнота об'єкта сприйняття, характерна для політичного дискурсу та політичних відносин, що зумовлена тим, що жодна індивідуальність не може мати повного їх бачення, призводить до такого – той сегмент об'єкта сприйняття, що залишається невидимим, неповним, не сприйнятим безпосередньо, є видимим для чужинця, тому момент комунікації із чужинцем настільки перспективний та важливий – «ці об'єкти у мене за спиною – я їх відчуваю, вони доробляють, формують світ, саме тому, що видимі для чужинця» [2].

Якщо ж чужинець зникає зі структури світу, відтак елімінується у межах політичного дискурсу, тоді динаміку його актуальності, напругу політичних відносин визначає строга поляризація «свій-чужий». Тут уже неможливо говорити про процесуальну кореляцію пізнаваності – тут усе чітко означено, все має структурований і завершений у своєму розумінні сенс. Момент абстрактного діалогу замінено непримирненістю. У цьому контексті Ж. Дельоз визначає цікавий парадокс – «чужинець і обурював світ. Він-то і був розладом» [2]. Це можна пояснити тим, що доцільність і завершеність світу характерна для його природної форми. Соціальні відносини, а також політич-

на їх складова, як необхідний регулятор перших, аксіоматично трансформують перші під можливість адекватних міжособистісних відносин, з одного боку, значно ускладнюючи прогнозованість їх – з іншого. Та й загалом найхарактернішою рисою політичного дискурсу за таких умов є його складність і непрогнозованість, зважаючи на відсутність чітких законів розвитку, еволюційних механізмів розгортання, характерних для природних відносин. Це й акцентує важливість чужинця у таких відносинах як ще один критерій їх осмислення і його статус як такого, що розкладає природний світ. Ж. Дельоз це пояснює так: «чужинець – це те, що, звертаючи можливі світи, заважає розпрямитись двійникам» [2].

Двійник, симульований інший як суб'єкт пізнання у контрольованому політичному дискурсі, визначає «істинно» іншу природу відносин, у межах яких розчиняє об'єкти пізнання шляхом кореляції їх в рамках вектора «свій-чужий», тоді як чужинець «виражає можливий світ, але існує цей можливий світ в світі нашому, і якщо він і розгортається, і реалізується, міняючи властивості нашого світу, то все-таки за законами, що встановлюють загальний порядок реального і неперервність часу» [2].

Загалом, варто наголосити на важливості концепції щодо чужинця як структури Жіля Дельоза. Така концепція сприяє розумінню чужинця не як форми індивідуалізованого сприйняття, її кореляції із поняттям істинності чи реальності, але як системи функціонування сприйняття в цілому. Якщо класичне розуміння чужинця зводить останнього до важливості через суб'єктний рівень відносин, то, натомість у розумінні Дельоза це неможливо, адже чужинець тут ніхто – він трансцендентний щодо тем, які його опредмечують, він – це «існування можливого: адже можливе існує лише як таке, що виражається, тобто в тому, хто виражає, який на нього подібний (згортання того, що виражається в тому, хто виражає)» [44]. Чужинець зумовлює цілісність поля політичного сприйняття зо-

крема, дотичність до нього категорій об'єктивності та параметрів суб'єктивності сприйняття, їх розподіл на площині цього поля, що залежить від можливості структури чужинця. Це дозволяє нам із впевненістю говорити про те, що світ без чужинця якраз і є аномальним. Політична форма вияву його завжди міститиме у собі авторитарні нахили, політичний дискурс такого плану завжди буде контрольований динамікою силових відносин, що зніматимуть можливість альтернативної рефлексії над сучасними політичними феноменами. Політичний дискурс без чужинця відповідно до дослідницької логіки Жіля Дельоза буде дискурсом без можливості.

Таким чином, можна зробити висновок, що Жіль Дельоз визначає важливість феномену чужинця як можливості існування практик деперсоналізації, структура яких і творить людину. У політичному вимірі буття така деталізація здатна найбільш повно відтворити людину у політичних відносинах, не зазіхаючи на автентичність її переконань. За таких умов концептуалізації феномену чужинця передують означення вияву модусів існування, зокрема політичної форми його зрізу, у межах якої виникає чужинець.

Виявлено, що саме чужинець виступає точкою розрізнення серій означуваного і позначуваного, які відтворюються сингулярністю. Доведено, що чужинець для Ж. Дельоза – це структура можливого. Можливе тут не є абстракцією, що позначає недосяжне – можливий світ цілком реальний, однак він не існує (актуально) поза тим, що його виражає. Тобто вага чужинця актуалізується моментом висвітлення тієї проблематики, що не може бути зведена до категоричної позиції – за таких умов доцільного говорити про те, що плюралізм, як одна із умов утворення смислу у політичному дискурсі, можливий лиш за існування чужинця. Та й загалом можливість існування чужинця уможливило появу смислу у межах політичних відносин, який не зводиться до єдиної позиції та єдиною можливою точкою зору.

ЛІТЕРАТУРА

(REFERENCES TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Делёз Ж. Логика смысла [пер. с фр.] / Ж. Делёз. – М.: Раритет; Екатеринбург: Деловая книга, 1998. – 480 с.
1. Deleuze G. *Logika smysla* [per. s fr.] / Deleuze G. – М.: Rarytet; Ekaterynburg: Delovaja knyga, 1998. – 480 c.
2. Делёз Ж. Мишель Турнье и мир без Другого [Эл. ресурс]. – Режим доступа: <http://www.anthropology.ru/ru/texts/deleuze/tournier.html>
2. Deleuze G. *Myshel' Turn'e y myr bez Drugogo* [El. resurs]. – Rezhym dostupa: <http://www.anthropology.ru/ru/texts/deleuze/tournier.html>
3. Делёз Ж. Переговоры / Ж. Делёз. – СПб.: Наука, 2004 – 240 с.
3. Deleuze G. *Peregovory* / Deleuze G. – SPb.: Nauka, 2004 – 240 s.
4. *Энциклопедия постмодернизма* / [наук. ред. О. Шевченко]. – К.: Основи, 2003. – 503 с.
4. *Encyklopedija postmodernizmu* / [nauk. red. O. Shevchenko]. – K.: Osnovy, 2003. – 503 s.

Garbadyn A. Gilles Deleuze about the phenomenon of the stranger as a form of definition of possible worlds within political discourse

Abstract. The study paid attention to the conceptual definition of the stranger, his political interpretation of Gilles Deleuze. We found that this stranger is the point of distinction between signified and marked with episodes that occur singularity. It is proved that for a Gilles Deleuze stranger is a structure of possibility. Perhaps there is an abstraction that stands out of reach - a possible world is real, but it does not exist (true) beyond what it expresses. That weight stranger actualized moment of expression issues that can not be reduced to a categorical position - under such conditions appropriate to say that pluralism is one of the conditions of formation of meaning in political discourse is possible only by the existence of stranger. And in general the possibility of stranger enables the emergence of meaning within political relations that can not be reduced to a single position and perspective. Gilles Deleuze determines the importance of the phenomenon as the possible existence of stranger practices depersonalization, whose structure and creative person. In political terms, this specification being able to more fully recreate human relations in political, not encroaching on the authenticity of her beliefs. Under these conditions, the conceptualization of the phenomenon of stranger preceding definition of display modes of existence, including its political form of cut, within which there is a stranger.

Keywords: *stranger, politological discourse, political discourse, political identity, distinction, difference, concept, postmodernism.*

Гарбадин А.С. Жиль Делез о феномене чужого как форме определения возможного мира в пределах

Аннотация. В исследовании обращено внимание на проблему концептуального определения чужого, пространства его политологической интерпретации, у Жюль Делеза. Обнаружено, что именно чужой выступает точкой различения серий означаемого и означающего, которые воспроизводятся сингулярностью. Доказано, что чужой для Ж.Делеза - это структура возможного. Возможно здесь не есть абстракцией, что обозначает недостижимое - возможный мир вполне реален, однако он не существует (актуально) вне того, что его выражает. Вес чужого актуализируется моментом выражения той проблематики, которая не может быть сведена к категорической позиции - при таких условиях целесообразно говорить о том, что плюрализм, как одно из условий образования смысла в политическом дискурсе, возможен только за существование чужака. И вообще возможность существования чужака делает появление смысла в пределах политических отношений, который не сводится к единой позиции и единственной точки зрения. Ж. Делез раскрывает важность чужого как возможности существования практик деперсонализации, структура которых и творит человека. Парадоксальным образом эта ситуация проявляется в политической сфере бытия – ведь вопреки всему именно такая детализация способна наиболее полно воссоздать человека в политических отношениях, не посягая на подлинность ее убеждений. При таких условиях концептуализации чужого предшествует определению проявления модусов нашего существования, в частности политической формы его среза, в рамках которой возникает чужой.

Ключевые слова: *чужой, политологический дискурс, политический дискурс, политическая идентичность, различие, отличие, концепт, постмодернизм.*